

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי-אגודת-חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

האינו לסיומי המסכת

המנהג החסידי לערוך ב'תשעת הימים' סיומי מסכת, כדי להוסיף שמחה של מצווה המותרת בימים האלה, מתקיים גם ברשתות הרדיו. ברשת מורשת של קול ישראל (104.8, 105.1/3): בכל יום בשעה 16:30, ביום שישי ב'15:13, ובמוצאי שבת בשעה 15:22. בקול חי (93 ו'92.8): בכל יום בשעה 17:45, ביום שישי בשעה 14:50, ובמוצאי שבת בשעה 21:50. בקול ברמה (92.1, 105.7, 104.3): בכל יום בשעה 15:05, ביום שישי בשעה 10:50, ובמוצאי שבת בשעה 23:05. בגלי ישראל (94, 106.7): בכל יום בשעה 20:50, ביום שישי ב'7:50, ובמוצאי שבת בשעה 23:50.

ימי עיון לנשים

אור חיה, המרכז לאישה היהודייה, מארגן שלושה ימי עיון באולמי גוטניק בירושלים, בימים ג'ה' במנחם-אב, בנושא 'הקוד החסידי'. בערב יהיה סיור מרתק בנושא 'מקוואות בבית ראשון ושני בירושלים'. אפשרות ללינה. טל' 1700707282.

סמינר קיץ

ארגון התקשרות מקיים סמינר קיץ בנושא זוגיות ומשפחה, עם המרצים הרב שבתי סלביצקי והגב' רחל בולטון. מלון כינר, א"ד' באלול (10.8-7). טל' 03-9302030.

זמני השבוע

ניוירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:12	8:54	7:58	7:50
9:20	10:04	8:55	8:51

המולד: יום שני, 8 בבווקר 18 דקות
ראש-חודש מנחם-אב: ביום שני
פרקי אבות: פרק ב

קייטנות חב"ד
ההרשמה בעיצומה
***3770** מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מחלוקות צודקות מבעירות את הבית

זו שעת מבחן לכל מה שלמדנו וספגנו בעניין אהבת ישראל. אין קושי לאהוב יהודי כשהכול שפיר. האתגר הוא לאהוב אותו כשהוא פוגע בך

מאש המחלוקת נחרבה העיר כולה. העתק תבליט 'שער טיטוס'

ההתלהמות חוגגת וההתבטאויות מקצינות והולכות, אבל חייבים לעשות זאת, אם חפצי חיים אנחנו. דווקא עכשיו זו שעת מבחן לכל מה שלמדנו וספגנו בעניין אהבת ישראל. אין קושי לאהוב יהודי כשהכול שפיר. האתגר הוא לאהוב אותו כשהוא פוגע בך.

גדלות נפש

פעמים אין ספור שמענו את הפתגם כי החורבן נגרם משנאת חינום והגאולה תבוא בזכות אהבת חינום. מה פירושה של אהבת חינום? הלוא כשיש סיבה לאהבה שוב אין זו אהבת חינום. משמעותה של אהבת חינום היא דווקא כשאין סיבה לאהוב את הזולת, ולהפך, יש סיבות למכביר לשנוא אותו. זו השעה שבה עלינו לטפח אהבת חינום. להבליג על פגיעות, לספוג עלבונות, להימנע בכל מחיר ממחלוקת ומשנאת אחים.

זו השעה להעמיד לנגד עינינו את כל הסיפורים המופלאים על גדולי ישראל שהיו מהנעלבים ואינם עולבים, שגמלו טובה תחת רעה, שלא כעסו על הזולת גם אם זה עשה הכול להכעיסם. אין זו חולשה חלילה אלא גדלות נפש, ודווקא מתוך כך יבוא התיקון, ותתעורר אהבה גם בלב מי שכיום נדמה ליריב.

זו הקריאה האמיתית שמפנים אלינו ימי בין המצרים. מחובתנו להדוף בכל הכוח ניסיונות של זריעת שנאה ומדנים. ובטוחים אנו שאהבת ישראל, אהבת חינום, תעביר את כל הגזרות, תגביר את האחדות ותביא את בניין הבית השלישי בקרוב ממש.

התהליכים המתחוללים בחודשים האחרונים בקרב ציבור שומרי המצוות מדאיגים למדי. ככל שמתבהרות הגזרות המונח'תות על הציבור החרדי, מע' מיק והולך הקרע שנוצר בימי הרכבת הממשלה. קשה מאוד לראות איך הפצע הזה מגליר.

מילים כבדות-משקל נישאות בחלל האוויר: 'גזרות שמד', 'העברה על הדת', 'ייהרג ואל

יעבור'. האווירה הטעונה הזאת יוצרת כר נוח לפעילותם של קיצוניים, שהתמחותם בהבערת תבערות, ב'קנאות' מזויפת וברדיפת יהודים שאינם חושבים כמותם. אף מתרבות התנכלויות לאברכים תמימים, ש'חטאם' היחיד הוא שבחרו לצאת למסלול של חיי פרנסה, בעצת רבותיהם.

תמרור אזהרה

לכל אחד מהצדדים טענות צודקות, יותר או פחות, אך השאלה היא לאן רצוננו להוליך את הצדק הזה - להבערת הבית כולו על יושביו חלילה? ההיסטוריה היהודית עשירה בדוגמאות לחורבן שנגרם ממחלוקות צודקות, שלא הותירו בסופו של דבר אבן על אבן.

הימים האלה, שבהם אנו אבלים על חורבן הבית, צריכים לשמש תמרור אזהרה על סכנתה של שנאת חינום. מי הרוויח מהמחלוקת הנוראה בתוך ירושלים הנצורה? כל צד היה בטוח בצדק שלו, אבל מאש המחלוקת נחרבה העיר כולה, נשרף המקדש, ואלה גם אלה נטבחו או הובלו בשבי.

גם אנו חיים בתוך עולם סוער וגועש. סביבנו מבעבעת שנאה יוקדת לעם ישראל. מיליונים מדברים בגלוי על שאיפתם להשמידנו, הירל'א' תהיה. גם בבית פנימה יש לא-מעטים החפצים לפגוע בשומרי התורה, אם הם נקראים חרדים ואם הם מכונים מתנחלים. האם זו העת לכלות את כוחותינו במאבקים פנימיים, צודקים ככל שיהיו?

לא קל להשמיע קול שפוי בימים שבהם

תחילת ההתנחלות העתידית

הארץ העתידית הייתה צריכה להיקשר בפעולה של משה רבנו.

חיבת הארץ

לעתיד לבוא ירחיב הקב"ה את הארץ ויעניק לעם ישראל נוסף על ארץ שבעת העמים גם את ארצות הקיני, הקניזי והקדמוני. ומכיוון שהכול צריך לעבור דרך משה רבנו, היה צורך שמשה יוסיף על גבולות הארץ בהנחלת עבר הירדן לחצי שבת מנשה.

שבת מנשה זכה לכך מפני שהוא הצטיין בחיבתו היתרה לארץ ישראל, כפי שעולה מהסיפור על בנות צלפחד, משבט מנשה, שביקשו ותבעו: "תנה לנו אחוזה" בארץ ישראל. עניין זה קשור גם במקור השם מנשה, על שום "נשני אלוקים את כל עמלי ואת כל בית אבי". עניינו הרוחני של שבת מנשה הוא הזיכרון התמידי והתשוקה ל'בית אבי', לגאולה השלמה, ולכן דווקא הוא זכה לפתוח את הנחלה העתידית בארץ ישראל.

(לקוטי שיחות כרך כח, עמ' 210)

יתרה מזו, ההתנחלות של חצי שבת מנשה בעבר הירדן זוכה להתייחסות חיובית מיוחדת. המדרש מוצא רמזים בקרבנות שהביאו הנשיאים לחנוכת המזבח, ובפסוק "ולזבח השלמים בקר שניים" הוא מוצא רמז ל"שבט מנשה שנחלק לשניים, ולקח שני חלקים בארץ, חציו בעבר הירדן וחציו בארץ נענעו". נמצא שיש בזה מעלה מיוחדת.

משה מתחיל

אלא שנתנית הנחלה לחצי שבת מנשה בעבר הירדן הייתה פעולה גדולה של משה רבנו. התורה מספרת שהקב"ה הראה למשה את כל הארץ לפני פטירתו. זו לא הייתה ראייה סתמית, אלא כפי שהגמרא מציינת: "כל שהראהו הקב"ה למשה - חייב במעשר", שכן בראייתו זו קידש משה את הארץ.

כל הדברים הקשורים בעצם מציאותם של בני ישראל נעשו עלידי משה. התורה ניתנה על-ידו, וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש כבר ניתן למשה מסיני. גם הגאולה העתידה קשורה במשה, כמאמר חז"ל: "משה הוא גואל ראשון, הוא גואל אחרון". לכן גם ירושת

לאחר שבני גד ובני ראובן ביקשו לקבל את נחלתם בעבר הירדן המזרחי, מפני מקנם הרב, נענה משה לבקשתם, והתורה מספרת: "וייתן להם משה, לבני גד ולבני ראובן ולחצי שבט מנשה... את ממלכת סיחון מלך האמורי ואת ממלכת עוג מלך הבשן". מניין צץ פתאום חצי שבת מנשה?

ואמנם אנו מוצאים הבדל מהותי ביניהם לעניין הבאת ביכורים. נאמר בירושלמי שבני גד וראובן לא הביאו ביכורים, מפני שלא יכלו לומר על נחלתם "אשר נתת לי ה'", שכן הם לקחו לעצמם את נחלתם. לעומת זה, חצי שבט מנשה הביאו ביכורים, מפני ש"לא נטלו מעצמן", שהרי נאמר: "וייתן להם משה".

מניין צץ חצי מנשה?

אך מדוע העניק משה לחצי שבת מנשה את הנחלה הזאת? הלוא הוא ביטא את אי שביעות רצונו מבקשת שבת גד וראובן להתנחל בעבר הירדן, ואף התרעם עליהם והשווה אותם למרגלים. הוא הסכים לבקשתם רק אחרי שהציב להם תנאים. מדוע אפוא נתן מדעתו לחצי שבת מנשה להתנחל שם?

אמרת השבוע

עושר לטובה

רבי מרדכי מנשכיז היה עשיר גדול, והיה מחלק ממון רב לצורכי צדקה. הוא גם היה אומר כי צריך להתפלל שכל יהודי יהיה עשיר.

וכך היה טוען לפני הקב"ה: ריבונו של עולם, תן לעמך ישראל רוב שפע ועושר. מבטיח אני לך כי לא תפסיד מכך, וכי העושר לא יקלקל את היהודים.

והסביר: אם היהודי הוא ממקימי התורה, הלוא אמרו חז"ל "כל המקיים את התורה מעוני, סופו לקיימה מעושר"; ואם חלילה אין הוא ממקימי התורה, העוני לא יתקן את מעשיו, כפי שאמרו חז"ל "כל המבטל את התורה מעושר, סופו לבטלה מעוני". נמצא שאין כל תועלת בעוני.

פתגם חסידי

"כשאני מחפש את החסרונות בזולתי, איש אינו מוצא חן בעיניי; אולם כשאני מחפש את החסרונות בעצמי, כולם זולתי כבר נושאים חן בעיניי" (רבי שלום מפרוהוביץ')

מלחמת מדיין | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

סיבת השנאה

הקב"ה אמר "נקום את נקמת בני ישראל מאת המדיינים", ומשה אמר "נקמת ה' במדיין". אלא אמר משה: ריבון העולם, אם היינו ערלים או עובדי עבודה זרה או כופרים במצוות, לא היו שונאים אותנו ולא רודפים אחרינו, אלא בשביל תורה שנתת לנו שונאים אותנו; לכן הנקמה שלך.

(מדרש תנחומא)

כבוד של מי

"לתת נקמת ה' במדיין" (במדבר לא, ג). ואילו בפסוק הקודם נאמר "נקמת בני ישראל". הקב"ה מדקדק בכבודו של ישראל יותר מבכבודו, ולכן אמר שהמלחמה היא "נקמת בני ישראל", ואילו משה מדקדק יותר בכבודו של מקום, ומבחינתו אין כאן אלא "נקמת ה'".

(לקוטי לוי יצחק)

ביטול המדון

"נקום נקמת בני ישראל מאת המדיינים" (במדבר לא, ב). מה הקשר בין מלחמת מדיין למשה רבנו? - 'מדיין' הוא מלשון מדון ומריבה, פירוד לבבות ושנאת חנם, שאחד שונא את השני לא מפני שפגע בו, אלא מפני שישותו אינה סובלת את מציאותו של השני. רק משה, שהיה סמל הביטול והענווה, היה מסוגל לבטל את ה'ישות והגאוה של קליפת מדיין.

(ספר המאמרים תרנ"ט)

בכוח האחדות

"לכל מטות ישראל תשלחו לצבא" (במדבר לא, ד). מפרש רש"י: "לרבות שבת לוי". מדיין, מלשון מדון ומריבה, מורה על מחלוקת ופירוד לבבות. לכן במלחמה זו השתתף גם שבת לוי, שעניינו התחברות ואחדות, לוי מלשון "הפעם ילווה אישי אלי".

(לקוטי שיחות)

חיבתם של ישראל

"לתת נקמת ה' במדיין" (במדבר לא, ג). "שהעומד כנגד ישראל כאילו עומד כנגד הקב"ה" (רש"י). בוא וראה כמה גדולה חיבתם של ישראל לפני המקום, שהרי מדובר בנקמתם של מי שמתו בעוון בנות מדיין ובעוון עבודה זרה, ועל יהודים אלה אומרת התורה שהעומד נגדם כעומד נגד הקב"ה.

(הרבי מליובאוויטש)

בור ששתית ממנו

"החלצו מאיתכם אנשים לצבא" (במדבר לא, ג). הקב"ה אמר למשה "נקום", אתה בעצמך, והוא משלח את האחרים? אלא מפני שנתגדל בארץ מדיין אמר: אינו בדין שאני מצר למי שעשה לי טובה. המשל אמר: "בור ששתית ממנו, אל תזרוק בו אבן".

(במדבר רבה)

גורל יהודי

במשך שלושה מאות שנות קיומה של עירנתנו, בילקה שבצ'כוסלובקיה, לא אירע בה כל מקרה של המרת דת או נישואים מעורבים. מאז ומיורף הפרידה מחיצה בין יהודי העיירה לתושביה הגויים. קשה לדעת אם זה היה בזכות החינוך הטוב והקפדני שספגו בני העיירה, או מפני שנאת הגויים את היהודים, שהרחיקה אותם מהם.

רוב היהודים בבילקה התגוררו במרכז העיירה, משני צידי הכביש הראשי, אך היו כמה משפחות שהתגוררו בשולי העיירה ועסקו בחקלאות. הללו החזיקו משק ואת תוצרתו היו מובילים למרכז העיירה, ומוכרים אותה בדרך כלל ליהודים.

אחד החקלאים האלה היה ר' איציק הירש טיימן. הוא היה אדם פשוט, אך יהודי יראשמים. כל אשר קיבל בחינוכו מאבותיו דאג לקיים, מצווה קלה כחמורה. אשתו נהגה מדי בוקר להוביל תוצרת חלב מהמשק אל בתי היהודים במרכז העיירה. לא אחת התלוננה גב' טיימן על גורלם, שנאלצו לדור בסביבה גויית, הרחק מהמרכז היהודי.

בת יחידה הייתה לבני הזוג טיימן, מרים שמה. הם תלו בה את תקוותם לגדלה כבת ישראל כשרה, והשקיעו בחינוכה ככל שיכלו. מרים, שנהגה להתלוות אל אימה בכל בוקר ולסייע לה בהבאת החלב אל בתי היהודים, הייתה נערה טובה ונאה, שזכתה להערכת כל רואיה.

יום אחד הבחינו הוריה של מרים כי דבריה מתחולל בקרבה. היא התכנסה בתוך עצמה, ואת חדות הנעורים תפסו תוגה ועצב. בשלב מסוים סירבה לצאת עם אימה לחלוקת החלב. הדיכאון השתלט עליה.

ר' איציק הירש ואשתו היו שבורים מאוד. הם ניסו לדובב את בתם בניסיון לגרום לה לספר את אשר מעיק עליה, אך מרים נשכה את שפתיה ולא דיברה.

פעם אחת, כאשר דחק בה אביה והתחנן לפניה לגולל את אשר על ליבה, פתחה מרים את פיה, ודבריה הנחיתו מהלומה נוראה על הוריה.

מול בית משפחת טיימן התגוררה משפחה לא יהודית ולה כמה בנים. הגדול שבהם היה בן גילה של מרים. הוא היה בחור גבוה ונאה, שירי וחזק. הצעיר נתן את עיניו במרים. הוא חיפש עילות לבקר בבית משפחת טיימן ולקשור שיחה עם מרים. לא

איחר היום והצעיר אמר לה כי הוא רוצה – לא פחות – לשאתה לאישה.

מרים נבהלה. היא הבחירה כי יהודייה היא וכי הדבר לא ייתכן, אולם הבחור לא הרפה. הוא פרש את רשתו לרגלי הנערה, עד שהלכה שבי אחריו. כל אותה עת לא ידעו הוריה על הסערה המתחוללת בלב בתם האהובה.

מרים פרצה בבכי מר ואמרה להוריה: "ניסיתי בכל כוחי להסיח את דעתי ממנו, אך אינני יכולה. אם לא אוכל להינשא לו, טוב מותי מחיי".

הוריה של מרים שמעו את הדברים כהלומי רעם. הם ניסו לדבר על ליבה של בתם ולשכנעה לזנוח את השטות שאחזה בה, אך תחנוניהם לא הועילו.

מאת מנחם ברוד

לומדים גאולה

המשיח יבנה

המעבר הממשי מתקופת הגלות לתקופת הגאולה יתבטא בבניין בית המקדש השלישי. זה גם אחד הסימנים שקובעים את מעמדו של המשיח כ"משיח בודאי" (כפסקדין הרמב"ם). אולם הדעות חלוקות בשאלה כיצד יבנה.

בספר הזוהר (חלק ג רכ"א) מכוונה הבית השלישי "בניינא דקוב"ה" – בניין שייבנה בידי הקב"ה. רש"י (סוכה מא ס"ע"א) אומר: "מקדש העתיד שאנו מצפין, בנוי ומשוכלל הוא, ייגלה ויבוא משמים, שנאמר מקדש ה' כוננו ידיך". לעומת זאת יש דעה בחז"ל (ויקרא רבה פרשה טז, ובמדבר רבה פרשה יג, ב) שבית המקדש השלישי יבנה בידי אדם, וכן פסק הרמב"ם, שהמשיח הוא הבונה את בית המקדש.

בנייה משולבת

טעמו של הרמב"ם פשוט: בניין בית המקדש הוא מצוות עשה (כפי שהוא מדגיש בתחילת הלכות בית הבחירה), ולכן עם ישראל צריך לבנות בעצמו את הבית ולקיים את המצווה. אם הקב"ה יוריד את בית המקדש מוכן מן השמים, תינטל מעם ישראל המצווה הגדולה הזאת. מנגד אומר הזוהר שיחודו של הבית השלישי לעומת שני המקדשים שקדמו לו הוא, שהללו היו מעשי ידי אדם ולכן חרבו ("בניינא דבריש, דלית ביה קיומא כלל"), ואילו הבית השלישי יהיה "בניינא דקוב"ה" ולכן יעמוד לנצח.

הרבי מליובאוויטש מסביר, שבעצם אין כאן סתירה: בבית המקדש השלישי יהיו דברים שייבנו בידי אדם ויהיו דברים שיורדו ויבואו מן השמים. כך משתלבות שתי הדעות – מכיוון שזו מצוות עשה יצטרך עם ישראל לבנות בעצמו ולו חלק מבית המקדש, ואילו הדברים העליונים, שיבטיחו את נצחיותו, אכן יבואו מן השמים.

תיווך זה בין שתי הדעות מסביר גם מדוע אין הרמב"ם מזכיר את העניינים השמימיים שיהיו בבית המקדש. ספרו של הרמב"ם הוא ספר הלכה, שעניינו לקבוע את החובות המוטלות על עם ישראל. לכן אין הוא דן בחלקו של הקב"ה בבניין בית המקדש. אך הזוהר והמדרש, שעוסקים בפנימיות העניינים – הם מדגישים את חלקו של הקב"ה – את הדברים שיבואו מן השמים.

אש שלמעלה ואש שלמטה

יש כמה דרכים שבהן יכול להתקיים השילוב בין חלקו של עם ישראל לחלקו של הקב"ה:

(א) בית המקדש יבנה בידי המשיח, ועליו ובתוכו 'תלבש' המקדש שלמעלה. בדוגמת 'אש שלמעלה' שהייתה מתלבשת ב'אש שלמטה', אשר עליה נאמר: "מצווה להביא מן ההדיוט".

(ב) על הפסוק (איכה ב, ט) "טבעו בארץ שעריה" אומר המדרש (איכה רבה על הפסוק. במדבר רבה פרשה טו, ג) ששערי בית המקדש 'טבעו' בארץ ונגזזו בהרי הבית, וכאשר ירד בית המקדש השלישי מן השמים, יתגלו השערים. זו אחת מדרכי השילוב: בית המקדש עצמו ירד מן השמים, אך השערים יקבעו בידי אדם. ומכיוון שהמעמיד את הדלתות נחשב כאילו בנה את כל הבית, יקיימו בכך ישראל את מצוות בניין המקדש.

(ג) ידוע שיש שוני בין מידות המקדש במסכת מידות לבין תיאורו בספר יחזקאל. דברים רבים בספר יחזקאל אינם ברורים והם בבחינת 'דברים סתומים', שאין בכוחנו לתרגמם לתכנית מעשית של בנייה. כאן יבוא השילוב: אנחנו נבנה את בית המקדש על-פי המתכונת של מסכת מידות, ואותם 'דברים סתומים' שבספר יחזקאל – ירדו ויבואו מן השמים.

בתורת החסידות מודגש ביותר הצורך בשילוב מעשי ידי אדם עם הגילוי מלמעלה, שכן זה הדבר המייחד את הגאולה האמיתית והשלמה – החיבור בין 'עליונים' ל'תחתונים', בין מעשי ידי אדם לבין מעשי ידי הקב"ה. בבית המקדש השלישי יתגלה שילוב זה בשלמות הגדולה ביותר.

היא כבר החליטה להינשא לשכן הגוי. בצר להם פנו ההורים אל רב העיירה, הרב נפתלי צבי וייס, שהיה אף הוא נרעש מהמקרה החמור, שמעולם לא אירע בעיירה כמותו. ר' איציק הירש התייפח לפניו כילד. "רבי!", זעק, "מדוע מגיע לי עונש כזה? אנה הצל את בתי!".

הרב ביקש להזמין את הנערה אליו לשיחה, ולאחר הפצרות רבות נעתרה ובאה. הרב תאר לפניה את החרפה שהיא ממיטה על עצמה, על הוריה, ועל הקהילה כולה, והזכיר לה את אזהרת התורה "לא תתחתן בס".

הרב פנה אל מצפונה – כיצד תוכל להביט בפני הוריה אחרי דבר נורא כליכך?! אך הנערה הייתה נחושה בהחלטתה ודברי הרב נפלו על אוזניים ערלות. לבסוף אמרה: "הפור כבר נפל, זה גורלי. אך דבר אחד אני מבטיחה: לעולם לא אמיר את דתי. אשאר יהודייה!".

כשהאב ובתו צעדו בחזרה לביתם כבר הייתה שעת לילה מאוחרת. הם לא החליפו מילה ביניהם. הרגשתם הייתה כי נפרדו דרכיהם.

כמה ימים לאחר מכן עזבה מרים את הבית. בחתונתה לא השתתפו הוריה ואיש מיהודי בילקה. בעוד הגויים חגגו את הצלחתם לצוד ברשתם נפש יהודית, היו הימים האלה ימי אבל להורים השבורים, והם נשאו את כאבם כל חייהם.

הזוג הצעיר בנה את ביתו באזור מרוחק של בילקה. מרים ילדה שלושה בנים. במרוצת השנים נפוצו שמועות סותרות. היו שסיפרו כי השניים מסתדרים יפה, אך היו שטענו כי בעלה הגוי נוהג אלימות במרים וכי היא מצטערת על המעשה הנמהר, אך כבר אין לה דרך חזרה.

באסרו חג הפסח תש"ד (1944) עלה הכורת על קהילת בילקה. כל יהודי העיירה גורשו אל גטו ברהובו (ברגסס), ובתוכם ר' איציק הירש טיימן ורעייתו. כעבור שישה שבועות הועמסו על קרונות משא ונשלחו לאושוויץ.

בעודם נדחסים ברכבת לא האמינו יהודי בילקה למראה עיניהם. מלגים בקלגסים הונגרים הובלו מרים ושלושת ילדיה אל הרכבת והוכנסו אליה בכוח. נישואיה לבעלה הנוצרי כתריסר שנים לא הועילו לה, והיא נשלחה לאושוויץ עם כל היהודים.

כפי שהבטיחה כך קרה. היא נשארה יהודייה ומתה כיהודייה.

(סיפורו של הר"ר משה אביטל, יליד העיירה בילקה)

בית המקדש באבני לגו

חלקים, ואורכו יותר משני מטרים וחצי. קבוצה בת מאה ילדים מצליחה לבנות את הדגם בתוך שעה וחצי.

אקטואלי מתמיד

קהל היעד מגוון. "לבית המקדש אין קהל יעד, הוא שייך לכל יהודי ויהודי", אומר חמדי. "אני מופיע בבתי ספר בכל המגורים, גם במגורו הלא דתי. קודם בניית הדגם אני מספר לילדים על בית המקדש, בשפה פשוטה המותאמת לכל ילד. מפתיע אותי בכל פעם מחדש לגלות עד כמה הילדים שותפים בצמא את ההסברים על בית המקדש".

בניית הדגם חווייתית. "הילדים מגלים עניין ושותפים ערים לכל התהליך", הוא מספר. "אני מלווה אותם, אבל הם בונים את הדגם בעצמם, על פי ההוראות. תוך כדי הבנייה הם לומדים המון ופתאום המקדש נעשה אקטואלי מתמיד. פעמים רבות הילדים שואלים מתי נזכה לחזות בבניית בית המקדש האמיתי".

יהדות מלגו

לפני שמונה שנים החל חמדי, תושב פתח תקווה, לבנות אלמנטים יהודיים בלגו. "זה היה תחביב שלי תמיד, והחלטתי להפיץ דרכו את היהדות. התחלתי מבניית חנוכייה מלגו, מטבח כשר,

המדריך פונה אל קבוצת הילדים: "מי רוצה להביא לכוון את הכבש שיקריב לקרבן?". אחד הילדים, חיים, מרים את אצבעו. הוא הולך אל ה'כווהן', שאותו מגלם אחד הילדים, ומגיש לו 'כבש' עשוי מלגו. ה'כווהן' לוקח את ה'כבש' ושואל את חיים: "ומה עם הנסכים?" (יין, שניסך על המזבח כתוספת לקרבן).

חיים מאתר את 'לשכת החתמות', המוצבת במתחם בית המקדש, ומקבל תלוש המזכה אותו בקבלת כד יין. את היין עליו לקבל ב'לשכת השמנים'. אלא שחיים אינו מצליח למצוא את ה'לשכה'. "אחרי שנלמד על בית המקדש חיים יצליח לאתר את 'לשכת השמנים' ולהביא לכוון את היין", אומר המדריך לילדים הסקרנים, העומדים סביב דגם בית המקדש ענק עשוי כולו מאבני לגו.

עשרים אלף חלקים

עשרות אלפי ילדים השתתפו במרוצת השנים בפעילויות שמעביר חמדי (חמדי) אבנר גנץ (35) מרחובות. חמדי מבקר ברחבי הארץ עם הדגם הגדול שבנה ומעביר סדנה מיוחדת לילדים, המשלבת את בניית דגם המקדש.

בימים אלה של 'בין המצרים' כמעט אין לו דקה פנויה. "כל השנה אני מעביר סדנאות על המקדש בליווי הלגו, אבל בימים אלו הביקוש תמיד מגיע לשיא", מספר חמדי. "הדגם עשוי מעשרים אלף

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

כפילת מילים בתפילה

שאלה: האם מותר לחזן לחזור על מילים בתפילה כדי להתאים את המילים למנגינה?

תשובה: עיקר התפילה היא המילים, וצריך לאומרו בכוונה. הניגון בא רק להוסיף על הכוונה ולעורר את הרגש, אך אין שום הצדקה לשעבד את התפילה לניגון, שאינו אלא טפל. לכן יש ללמד חזנים שלא להאריך במילים מסוימות יותר מדי, שלא לקטוע מילים ושלא להבליען, ולהימנע מלכפול פסוקים ומילים בתפילה, וכלשכן כאשר השמעה זאת משנה או מאבדת את משמעות המילים.

מהר"ם שיק (מגדולי תלמידי החתם סופר) שלל זאת מכמה טעמים, ומהם: (א) משום 'לב תוסיף', ו'כל המוסיף - גורע'. (ב) חזרת המילים אינה נחשבת כתפילה, אלא 'כמתעסק לזמור' וכשיחה במזיד באמצע התפילה. (ג) עושים מהתפילה - זמר, ו'מורידין בקודש', כעין דברי חז"ל על 'העושה פסוק

חמדי בעיצומה של פעילות עם ילדים

ספר-תורה, מקווה, תפילין ועוד. לפני כמה שנים הרכבתי את דגם המקדש. נדרשו כמה שנים כדי לבנות את הדגם, מכיוון שצריך לעשות זאת בדרך שילדים יוכלו להרכיב את החלקים בקלות יחסית".

לצד סדנאות המקדש חמדי מעביר חוגים לבנייה מלגו. "אני מעביר חוג שבועי ביישוב לא-דתי, ובעת האחרונה בניתי עם הילדים את דגם המקדש. הילדים מאוד נקשרו לזה. הדגם מיועד לילדים", מסיים חמדי, "אבל גם מבוגרים מגלים עניין בבניית הדגם ומבקשים להצטרף לבנייה. זו חוויה מרתקת לכל גיל".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

כמין זמר" ש"התורה חוגרת שק". (ד) זו התנהגות שאינה של כבוד: מי שמבקש מלפני המלך ויכפיל וישלש המילים - וכי ישמע לקולו?

עם זה, בקהילות רבות היו רגילים לכפול מילים, שלא ברצון חכמים. ספר 'ערוך השלחן' מנסה ללמד זכות על כך, אך מסיים "וטוב לפני האלוקים יימלט מזה" (ואם כי היו גדולים שכפלו מילים מרוב התלהבות, הרי "לא כל הרוצה ליטול את השם יבוא וייטול").

מסופר על חסיד חב"ד שביקש להתקבל לחזן בעיר אחת, ואדמו"ר הרש"ב נ"ע הסכים לכך, בכמה תנאים, ואחד מהם שלא יחזור פעמיים על אותה מילה כדרך החזנים.

מקורות: ברכות לגב. סנהדרין קא.א. שו"ת: מהר"ם שיק חאו"ח סי' לא. יביע אומר ח"ו חאו"ח סי' ז אותיות ד"ה, וש"נ. ערוך השלחן סי' שלח ס"ח. אשי ישראל פי"ד סי"ג, פסקי תשובות סי' נא ס"ק ו, וש"נ. 'תורת מנחם' כרך לה עמ' 60. וראה 'שמועות וסיפורים' ח"א (תש"נ) עמ' 118.

סגודת הרבי

יהיאל הררי

ביורפיה מרתקת החושפת את סוד כוחו של הרבי מלובביץ'

בראש רשימות רבי המכר